

A királyi Várkertben nagyértékű meleg gyógyforrást találtak

A márciusi nap aranyragyogással vonja be Budapest panorámájának legszebb ékességét, a királyi Várat. Messzire ragyognak, esilognak a tornyok, kupolák. A Várkertben még téli álmukat alusszák a fák meg a bokrok, nagy a esőnd. Ember alig jár erre. Néhányan tudják csak, hogy nagy eseménye van a Várnak:

A legújabb sikeres budapesti mélyfúrással 248 méter mélységben 48 C. fokos, értékes gyógyhatású termálvizet találtak a Várkertben.

A kutatás története 1936 ig húzódik vissza, amikor a budai Várhegy délnyugati oldala megmozdult. Nagy volt a riadalom a közönség körében. A esuszamlással már a Várpalotának és évszázados történelmi emlékeknek épességét is veszélyeztetve látták. Egyik legkitünőbb szakemberünk, *Horusitzky* Henrik egyetemi tanár, a Földtani Intézet ny. igazgatója azonban megállapította, hogy a hegyoldal mozgása nem veszélyes természetű. Ez az eset adott alkalmat arra *Horusitzky* Henriknek, hogy alapos földtani tanulmányok után a Várkertben melegvízforrás-kutatásra, illetve mélyfúrásra javaslatot tegyen illetékes helyen.

A kormányzó engedélyt adott arra, hogy a Magyar Szent Korona tulajdonát alkotó Várkert déli lejtőjén a tervezett mélyfúrást végrehajtsák. *Szendy* Károly polgármester elrendelte a munkálatokat, amelyeket *Pap* Ferenc, a Vízművek vezérigazgatója végeztetett el szakembereivel.

A munka eredménnyel járt és most *Budapest fürdőváros új kincsével gazdagabb: a Várkert déli lejtőjén, a fe'ső triász kori dolomit-rétegben, 248 méter mélyen 48 fokos gyógyvizet találtak.*

A *Nemzeti Ujság* munkatársa felkereste *Horusitzky* Henrik professzort, hogy tőle a rendkívül érdekes mélyfúrás felől felvilágosítást kérjen.

— A munka most már teljesen kész — mondta kérdéseinkre *Horusitzky* Henrik —, *az értékes gyógy-hévíz sike-riült feltárunk.* A fúrás a Váralja-út közeleiben, a Várkert déli részén, a magas kertfaltól 10 méternyire befelé történt, közel a melegágyakhoz. Az a pont, ahol azután a forrásra bukkantunk, 122 méterre van az Adriai-tenger színe és 30 méter magasan a *Duna* szintje felett. A gyógyvíz a kémiai vizsgálat adatai szerint éppen olyan értékes, mint a *Rudas* és *Rácfürdő* forrásvíze. Kéntartalmú, alkalikus, földes ásványvizek közé sorozható, amelynek balneológiai értékét nagyban növeli eléggé magas hó-

foka és oldott szabad szénsavtartalma. Egyetlen hátrány ma még a víz vastartalma, a vas azonban megállapíthatóan a fűrésűvekből jutott a mélyfúrás vízébe. A *Jendraschik*-féle vastalanító eljárással és körülbelül egyhétves állandó ezivattyúzással a vas kivonható a vízből. Hiszen a *Gellért-fürdő*nél is mutatkoztak hasonló jelenségek.

— *A várkerti új gyógyvíz* — folytatta tovább informátorunk — *unikum Budapestén és Magyarországon is.* Nincs olyan főúri kastélyunk, amelyet a kertjéből gyógyhatású melegvízzel tudnánk ellátni. Az új melegforrás felhasználására és hasznosítására, úgy tudom, a tervek már készen vannak. *A királyi Váron kívül a környék lakossága számára is hasznosítani kívánják az új forrást.* Most már csupán az szükséges, hogy a szivattyúzás végre meginduljon. Minden nap várom az erre vonatkozó hírt, *úgy tudom, pénzkérdés az egész, jelenleg nincs még fedezet erre a munkára.*

A *Nemzeti Ujság* munkatársa ezután *Horusitzky* Henrik további tervei iránt érdeklődött. A kitünő tudóst ugyanis most választották meg a Földtani Társulat hydrologiai szakosztályának elnökévé. Hatalmas műve, *„Budapest dunajobbparti részének hydrogeológiája”* pedig nemrégén hagyta el a sajtót.

— *Március utolsó szerdáján tartja a szakosztály első ülését* — mondta *Horusitzky* professzor. — *Tervem az, hogy Budapest fürdőváros gyógyvízei, a főváros csatornázása, ipari vízei és általában valamennyi víziproblémájával kapcsolatos gyakorlati kérdésekben folytassuk munkásságunkat a szakosztályban.* Így szó lesz a *Mexikói-úton tervezett nagy nyitott csatornáról is, amely a Dunából a Dunába vezetne, a Margitsziget északi részétől indulna ki és a Vágóhíd alatt térne vissza a folyóba.* Ez a csatorna a talaj víztelenítésén kívül ipari szállításra, közlekedésre is hasznosítható volna. Persze ez a távoli jövő terve csak.

Horusitzky Henrik felvilágosítása szerint Budapest eddig is világhírű gyógyforrással a természet bőséges ajándékából új, ritkabeesű kincseivel gazdagodtak. A legteljesebb elismerés illeti a kutatók eredményes munkáját. A további feladat a *gyógyvíz hasznosítása érdekében szükséges intézkedések mielőbbi végrehajtása.* A fedezetet a főváros bizonyára megtalálja erre, hiszen *általános közegészségügyi és idegenforgalmi érdek az, hogy az István-áldotta budai hegyvidék új gyógyvíze a közönség minél szélesebb rétege számára hozzáférhető legyen.*

Dr. Ujlaki Andor.